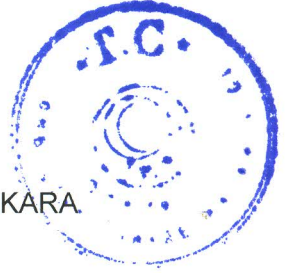

T.C.
DANIŞTAY
ON BEŞİNCİ DAİRE

Esas No : 2013/10322

Karar No : 2015/2129

Davacı : Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi

Vekili : Av. Mustafa Güler

Strazburg Cad. 28/28 Sıhhiye Çankaya/ANKARA

Davalı : Sağlık Bakanlığı

Vekili : Av. Hukuk Müşaviri Hatice Özcan Kök

Sağlık Bakanlığı Ek Hizmet Binası Mahmut Esat

Bozkurt Cad. Umut Sok. No:19 Kat:11 Koleji/ANKARA

Davanın Özeti : Sağlık Bakanlığı'nın 25.07.2012 tarih ve 2012/31 sayılı Genelgesinin; dayanağı 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'ye aykırı olduğu, "normal ulaşım şartlarında otuz dakika" şeklinde düzenleme yapıldığı fakat "normal şartlar" ölçütünün belirsiz olduğu, sağlık çalışanlarının yerleşim özgürlüğünün kısıtlanması için objektif bir nedenin olmadığı ve bu özgürlükleri sınırlandırılan çalışanlara herhangi bir ek hakta tanınmadığı, bu nedenlerle hukuka aykırı olduğu iddialarıyla iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Sağlık hizmetinin sürekliliği ve ertelenemez özelliği nedeniyle, kamu ve özel sağlık kuruluşlarında çalışan sağlık personelinin, ihtiyaç duyulduğunda sağlık kuruluşuna en kısa sürede ulaşımının sağlanmasının büyük önem taşıdığı, acil durumlarda veya icap nöbetlerinde hizmetine ihtiyaç duyulan personelin zamanında sağlık kurumuna ulaşamadığı; ilçelerde görev yapan personelin il merkezinde, il merkezinde görev yapan personelin ise başka ilde ikamet etmesi nedeniyle, sağlık kuruluşuna başvuran hastalar için ilgili doktorun çağırılması yerine hastanın başka hastaneye sevk edilmesi yolunun tercih edildiği; davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi : Şeyma Sancar Dere

Düşüncesi : Dava konusu Genelgenin dayanağı olan 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "İkamet Mecburiyeti" başlıklı 55. maddesi, Anayasa Mahkemesi'nin 14.02.2013 tarih ve E:2011/150 sayılı kararı ile iptal edildiğinden, dava konusu Genelge hukuksal dayanağını yitirerek hukuka aykırı bir konuma gelmiştir.

Açıklanan nedenle, Sağlık Bakanlığı Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün 25.07.2012 tarih ve 2012/31 sayılı Genelgesinin iptali gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : Mukaddes Aras

Düşüncesi : Dava; Sağlık Bakanlığının 25.7.2012 tarih ve 2012/31 sayılı Genelgesinin iptali istemine ilişkindir.

663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "İkamet Mecburiyeti" başlıklı 55'inci maddesinde, Bakanlığın, kamu ve özel bütün sağlık kuruluşlarında çalışmakta olan sağlık personeli için görevli olduğu kuruluşun bulunduğu yerleşim yeri sınırları içinde ikamet etme mecburiyeti getirilebileceği, bu mecburiyetin usul ve esaslarının Bakanlıkça belirleneceği, hükmüne yer verilmiştir.

Dava konusu edilen 2012/31 sayılı Genelgenin dayanağı olan 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "İkamet Mecburiyeti" başlıklı 55 inci maddesinin iptali istemiyle yapılan başvuru üzerine Anayasa Mahkemesi'nin 14.02.2013 tarih ve E:2011/150, K:2013/30 sayılı kararı ile, "...KHK'nin 55. maddesiyle, Sağlık Bakanlığına, gerek kamuya ait gerekse özel kişi ve kuruluşlara ait bütün sağlık kuruluşlarında çalışmakta olan her kademedeki sağlık personeli için görevli olduğu sağlık kuruluşunun bulunduğu yerleşim yeri sınırları içinde ikamet etme mecburiyeti getirme yetkisinin

T.C.
DANIŞTAY
ON BEŞİNCİ DAİRE

Esas No : 2013/10322

Karar No : 2015/2129

tanındığı; bu mecburiyetin usul ve esaslarının ise Bakanlıkça belirlenmesinin öngörüldüğü; sağlık personeline çalıştığı yerde ikamet mecburiyeti getirilmesi hususunun, Anayasa'nın 23. maddesinde düzenlenmiş bulunan "yerleşme ve seyahat hürriyeti" ile yakından ilgili olduğu; bu maddenin, Anayasa'nın ikinci kısmının ikinci bölümünde düzenlendiği; Anayasa'nın 91. maddesi gereğince bu bölümde yer alan hak ve hürriyetlerin KHK'lerle düzenlenmesinin mümkün olmadığı, dava konusu kuralın Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasına aykırı olduğu..." gerekçesiyle iptaline karar verilmiş, iptal hükmünün ise kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesi uygun görülmüş olup, anılan karar 25.06.2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Anayasa Mahkemesinin iptal kararının yürürlüğe gireceği tarihi ileriye dönük olarak ertelemiş bulunması, yasama organına iptal kararının gerekçesine uygun olarak yeni bir düzenleme için olanak tanımak ve ortada hukuki bir boşluk yaratmamak amacına yönelik olup, yargı yerlerinin çözümlenmekte oldukları uyuşmazlıklarda Anayasaya aykırı bulunarak iptal edilen kuralların uygulaması sonucuna yol açmayacağı gibi, Anayasa Mahkemesince Anayasaya aykırı bulunarak iptal edildiği bilinmesine karşın, eldeki davaların Anayasaya aykırılığı saptanmış olan kurallara göre görüşülüp çözümlenmesi, hukukun üstünlüğü ilkesine de aykırıdır.

Bu durumda, dayanağı Kanun Hükmünde Kararnamenin iptal edilmiş olması nedeniyle, hukuki dayanaktan yoksun kalan dava konusu Genelgenin iptalinin gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onbeşinci Dairesince dava dosyası gereği görüşüldü:

Dava, Sağlık Bakanlığı Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün 25.07.2012 tarih ve 2012/31 sayılı Genelgesinin iptali istemiyle açılmıştır.

663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "İkamet Mecburiyeti" başlıklı 55. maddesinde, Bakanlığın, kamu ve özel bütün sağlık kuruluşlarında çalışmakta olan sağlık personeli için görevli olduğu kuruluşun bulunduğu yerleşim yeri sınırları içinde ikamet etme mecburiyeti getirebileceği, bu mecburiyetin usul ve esaslarının Bakanlıkça belirleneceği, hükmü yer almış, anılan madde uyarınca yayımlanan dava konusu **2012/31 sayılı Genelgede**, "... hastaların ihtiyaç duydukları sağlık hizmetine zamanında ulaşabilmelerinin büyük önem taşıdığı, ...kamu ve özel sağlık kuruluşlarında sağlık hizmetlerinin verimli ve aksamadan yerine getirilmesini temin amacıyla normal mesai saatleri haricinde de hizmetine ihtiyaç duyulabilen sağlık personelinin, ihtiyaç durumunda en kısa sürede sağlık kuruluşuna ulaşması gerektiği; bu itibarla ilgili personelin normal ulaşım şartlarında 30 dakika içerisinde sağlık kuruluşunda bulunmasını sağlayacak şekilde belirtilen Kanun hükmüne riayet edilmesi gerektiği; mülki idare amirlerinin eş durumu, sağlık mazereti sebebiyle ya da personelin ikameti için mesken bulunmadığı durumlarda sağlık hizmetinin aksamaması için gerekli tedbirleri almak kaydıyla, bu süreyi ilgili kişinin ihtiyacını dikkate alarak belirleyebileceği; uygulamanın titizlikle takibi ile genelgeye aykırı hareket eden personel hakkında görev yaptığı kuruluşun mevzuatına göre idari ve disiplin işlemi yapılması hususunda gereğinin yapılmasının" istenildiği, anılan Genelgenin iptali istemiyle de bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

1982 Ayanayasının "Yerleşme ve Seyahat Hürriyeti" başlıklı 23. maddesinde, herkesin yerleşme ve seyahat hürriyetine sahip olduğu; yerleşme hürriyetinin, suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak amacıyla Kanunla sınırlanabileceği, hükme bağlanmış; 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "İkamet Mecburiyeti" başlıklı 55. maddesinde de, Bakanlığın, kamu ve özel bütün sağlık kuruluşlarında çalışmakta olan sağlık personeli için görevli olduğu kuruluşun bulunduğu yerleşim yeri sınırları içinde ikamet etme mecburiyeti getirebileceği, bu mecburiyetin usul ve esaslarının Bakanlıkça belirleneceği, hükmüne yer verilmiştir.

T.C.
DANIŞTAY
ON BEŞİNCİ DAİRE

Esas No : 2013/10322

Karar No : 2015/2129

Yukarıda yapılan açıklamalar, Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararı ile Anayasada güvence altına alınan "yerleşme ve seyahat hürriyeti"nin kullanımının taşıdığı önem dikkate alındığında, hukuki dayanağı olan Kanun Hükmünde Kararname kuralı iptal edilmiş bulunan dava konusu Genelgenin hukuksal dayanağını yitirerek hukuka aykırı bir konuma geldiği açıktır.

Açıklanan nedenlerle, Sağlık Bakanlığı'nın 25.07.2012 tarih ve 2012/31 sayılı Genelgesinin **İPTALİNE**, aşağıda dökümü yapılan 184,10 TL yargılama giderinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine, kararın verildiği tarihte yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre takdir edilen 1500-TL avukatlık ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 48. maddesi uyarınca, bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde İdari Dava Daireleri Kuruluna temyiz başvuru yolu açık olmak üzere, 14/04/2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kırdar
ÖZSOYLU

Üye

Yunus
ÇETİN

Üye

Ertuğrul
ARSLANOĞLU

Üye

Hannan
YILBAŞI

Üye

Bilge
APAYDIN

Yargılama Giderleri :

Yargı Harçları : 111,10 TL

Posta Pulu : 73,00 TL

Toplam : 184,10-TL

